

Күбәйә

КҮРЭММИТ ОБО СААС

Кыыс оҕо... Кэрэ Куо... Кыыс оҕо, дьахтар саха олоҕор - дьаһабар былыр-былыргыттан сүрүн оруу-луылара. Ити бэрт кизин ис хоһоонноох. Саха кыһа "үс саханы үөскэтэр, түөрт саханы төрөтөр" ытык дьаһахтаах, иэриниэ дьэни иччиллир, төрөтөр оҕону төлкөлүүр" кэрэ кэскиллээх. Ол аата олоххо чыһаар, үөрүүгэ-хоһолтоҕо биһирэ буюлар үтүө аналлаах.

Сахага кыыс – дууһа урдук күүрүтүт, мара санаа мунгууур чыпчаала. Ол иһин саха кичитэ бары чугаһы, сылааһы, ырааһы барытын кыыска холуу көрөрө. Хомойуох иһин, билигин дьалхааннаах олох-путугар кыыс ого аналыгар дьуөрэлэспэт, бөрүктүт суох быһы-майгы үүнэ-үксүү туарын бары билэ-көрө сылдыбыт. Олортон бири сатыы проблеманан оскуола отого хат буолуута буолар. Бу проблеманы бири өттүгүн көрдөххө – ийэ буолар урдук ааты ылаары сылдыар эдэркээн кыыс ого, оботун түптэтэрбэккэ төрөтөрүгэ санааимыта – хорсун быһыы буолар. Хайа багарар иэтээл икки өрүттээх дикилэринин – бу кыыс ого чийэтин эрдэ сүтэринтэ, ханна да балпат сизэр-майгы сатарыйымыта буолар. Мантан сылтаан бу кыыс олобо алдынан, дьонугар-сэргэтигэр үгүс кыһалганы адалыан сөл. Бүгүн кэпсэхпин багарар киһин бэйэтэ хаһан эрэ манньк балаһыанньага киирэ сылдыбыт билигин улахан тэриэлтэ үлэһит,кэргэнэ суох, икки ого ийэтэ. Күннэтэ көрсөн үөрэ-көтө кэлсэтэр киһин олобо хайдаһын билбэтин кымыстыллаах суол. Бири күн кыһын кымыста-кыбыста: "Мин суруйуубуттан бачээттигэр дуо?" — дигэн ыйыппытыгар. "Хороон суруйабын дуо?" — дигэн ыйытааччы буолан бизирдим. Кыһым: "Ааспытын кэниэ санаатахпына, ол кэмтэ суруйбут ытыс сага санааларым, ханна да барар, кэлэр сирэ суох буолан бэйэм бэйэбэр хаалан суруйбут, дууһан кыланымта эбит, онон багар аабаччылар интэрэйиригизхтэрэ дин саныбын, ордук ийэлэр кыргыттарыгар сыйһаннарын уларытахтаарын багарабын, — диэт суулаах кумаабын туттаран кэбистэ. Дьыбэр кэлээт эргэрит тэтэрээт линстэрин арытаалаан, көрөөт: "Наһаа да барытын сийилин суруйбут, хайаан да аабаччы дүүлүгүр таалаарыаха баара — дин санааимын, кыыспын китта үлэһэн, суруйарга саманыбыт.

Билэр биринжиганон кылыспат дэтин улартан Лека
дион ааттадырар. Лена кэлээнигин, оловор саамай ула-
хан уланынылары 11 кылзаса үөрэн сурьтарима
сааламмыттар. Оорулу адаархай буочарын сурулу-
бут тээрээрт диңгирин арыйтадан, күнүн кылзастары-
гар сана кыыс үөрэнэ кэлбит диңгиз сабалыбыт. Тыа
оосулатын иңгир сурах түргүңник тарсанар. Ол курдук,
сана кыыс кураат оосулатыгар балпакка гынан баран
сатабыллаах ийэтин кэлэстиигинэн бу оосулата кэлби-
тин бари истибиттар. Баттарин араастан кырдааскадан
сыл-сырдык гына быһа сизлиг уһун ырыган кылым
олотор көрөөт да "Арана" диэн хос ааттаабыттар. Дри-
бнеңэ мээна көстүүт аранас дуһуңнах баттарин иһи
кыра олотор "Аранас" диэни тутсаран "Арана" диэн аат-
таабыттар.

сибит уолаттар суумкаларыттан пийэлэрин хостон
хаһааһыны тэбилээн-охсуолан туруордулар. "Ичи"
хаһааһынын биллээн эрдирбаан көрдө да итирик
бөгөстөр диолойдордугар обустарбатылар.Лена сага
билсибит уола, остуолга олоordo оксон кирдэх чаасы-
ларга пийэттин кууца, солугута суук, ону-маны кэлээсти
буола олордо. Быһыгыр кыыс кулгаабар: "Наһаа да кэ-
рэзин", — диэн сиңсийэр. Уолаттар иһиэ олонормор ту-
гу эрэ кэтээр курдук буолан бардылар...

Лена: "Очолорго наһаа да оро эбиллин ичинэ айы-
лах дюннорку кытта билигин биер дымаэ, биер остуолга
да олордум суоба этэ.", — диэн баран ууланиит ха-
раһынан түнүүк дикии көрөр. Бу курус кэлээни истэ
олорон: —Онтон дюннүг ханна этилерэй?
Того киим да кыһаллыбатай,

Лена бу кыыстын хара миннайгыттан тапсан дүүгэ-
ли буола охсоннор күнүнү кизээлэри биригэ агаарар
буолбуттар. "Арана" куорат сыгы кыһа диэх курдук
табаахтыыр даҕаны, иһэр даҕаны. Лена да эрдэттан дуо-
нуттан кистээн уоран табаахтыыр этэ. Сама кыы-
стын билсээт да, тыа мункук оҕото бу-
олен көстүмээри сибиһигэр та-
бааһын укта сылдьар идэлэм-
мит. Лена ийэтэ кыһа олус
түргэнник ууларыбытын
көрө-билэ сылдьар эрэри
үлэтигэр биис булбакка, ку-
руук "чо, бэз кэлин кэлэ-
тиһим" диин хойуттан испит.

“Билим күнү” кэннигиттен улаккан кылаастарга практика дин сабаланыпты. Улаккан кылаас ошолор хортуско хостоолуңулар үлзүлөбүттэр. Дэрнэбизин кыгылыңар бвар багынантан ошолор күн айы салы баран трактор кэннигиттен хортусканы куулаан илзлээр. Лена сана дүгэгитинан сүрүлзүлгөн-сүрүлзүлгөн үлзүлөбүт буолан, сотору-сотору табакханы дин аагтан твд дикон хансаллар. Арана кэпсээм, кини истибэтэк араас тылларын туттара баргыт Ленада сонун этт. Бир кизгэ ошолортон хойугаан иккен буларгы буолбаты кэпсээт-кэпсээт хаамсаан истэхтирине массына калн буору өрүктүн, хорус гына, инчилтигэр токтоото. Манан дүгүгүннэх инмарка ийитин арыгы даярдаах салынан аныкыйыш үс уол массыналарын түнүктүрүн кайылы арыян кыргыттары “олорсун” дин ыгырдылар. Арана кураат кийитэ сэрэк буолан быздт. “Итириктэр, олорсу-балгыт” — дин көрбүтүн Лена туох абагытла инчими-тэ буолла, дүгэгитин иннигэр сыгы — хотуу буолан көстүөн баярдада буолуо, массынада киниан ошолорун кэбистэ, кыыла кини кэннигиттен кийрдт. Лена көрдүрүн, арай бир уоллара быйыл саас армиятан кайыт Ийбанылар уолларыгар майгыныыр даганы онуккыдаар олох итири. Инники олбоххо ошолорн утуктаан куоданыы олорор. Кыргыттары кытта кэпсээлзэ олорор уол кыргыттары сотору-сотору кууслахыыр, ырыа ыла-лазбита буолар. Быйлыңар Таггагтан кэлбитин, аага Кола дин буларын кэпсээт. “Тибэтэ ийиң”, — дин-дин кыргыттары илз ошолор бытыныкатыттан үнүлүтэр. “Пи-во дин арыгы буолбатыт, илз ийиң”, — дин-дин Лена дикон иккитэ суох харахтарынан көрбөктүр. “Арана” мөнөк уолаттары кытта хайдак кэпсээрт билр буолан арыякта мавт-муут дэиңгээт, дикитигэр чугаһан илзрин көрөөт, Ленада түргэнки бара охсуоха дин иннэнэ. Лена дикитигэр тилгидеио син-бир илрин агаһын айда-аһыттан ураты туох да үчүгэй күлүлэтин билр буолан, сыт-сылаас массына илзгэр өссө да ошоро түспүт кини дин санаата. “Арана” кичирейкочо-ичарыа Ленаны тардыгалан көрдө, да Лената: “Кырык ошоро түбүккө”, — дикитигэр. “Ч, хак хонеш, мүн дикэлэ-тин”, — дикт массынаны токтоото, ааны хайа быздан, ыкитин дикти суурт турда.

Дүгээтэй тахсаагийн хамта урла сулпардыг олоор таагарьцгаар", "Билиг сирбэгчиг барьдаг" - дин хамаардгаатай. Халхаан номнуу хараарайт. Онон Лена хана, кимнээх дэнэлэргигэр юмбитээрин үчүгэйдик көрбөхөд да хаалла. Урла кытаагн хаалгыт илэтигэн Лекэны сөннөгэс бинилтэн куулан диндэ киллэдэ. Дарибнэбэз куруук соботогун олоорун ийин. "Ичи" дин хос аатаах киши диндэ зөит. Хахаанн сароток диндэн нислэгтэй түлэр остоулдуг умса түгэн утуяа сыйлар. Кал-

[illegible]

Бу хэвнээтэн Лена аны "оюубун куотарваахтын сэлэбиг" дин санаагаан байзтын харьтамсаамакка улаагин, физкультура уруугаагаар хүүсээ суура сатааха. Физкультура унгуутаа, эдэр уул, суурууг Лена биримэтин көрө-көрө хайгырылтан соло булбат буулбута. Сүүрэн кэлэн баран кыёк уугууча курдук буларын омуугу өйдөөн да кербэт. Секундомерын тулгуунаа хайтын бааастаах "Кыайлы быгизнэ" дин-дун ерөөхөктөнөр Лена биримэ түргэнник барарын дээ билээ. Хэан да истэмистэх байзта тух да тамас баппат буолуор дизири илээлаатта. Аны тух да кыһалбата суох, күлэн салгыгырьа, дуугаадырн кытта сатаан кэлсипэт, күлбэт-үөрбат буулаа. Санаагыгар кини тух эрэ харына айыһын онорбуо курдук. Онгукайын тутууна да сууллубат дин кинини да сэлэжизин, кэлсизитин бадарбат. Курдук дымизигэр ыксыйа. Дымизигэр кэлэн оронугар олорон, тигэрэзтигэр санааларын суруудындааа уоскуйар, көксө кэниир. Тугу-тугу санаабаатаан, туун ортоло уйкутан баран харарын омпакка сатаан. Эмиссэ сулгүт оро сааһын эргиткен бадарбытын да иһин, билигин кэлэн хайыһы, аны өтээбээкка сымнаһарын быһа ытыран, ер да ер биир сир көрөн олорор буолта. Ийкээ бирдээ эмгит холон енес тынан көрөө уонна "баар эбиг", — дин ботугураат уоскуйан, бараахаллаа. Лена ийизигэр дууһатын арийан кэлсээ бадарар да тух эрэ курдук мэхэйдире. Ийкээ д көнгөнүүт курдук куота көтө сылдыар. Сааһыры ийизигэр кыһын тутууан элпиттигэр итээбээккээ, дымизигэр сүүрэн кэлэн кыһын эбирдэмикти оройин, улааппытын өйдөөн көрөн дээ, "баба" диибэтэ. Кинээ абаларыгар элпиттэрэ, киһилэрэ эрдэттэн истэ-булээ сылдыар атырыбта уонна дээ кыһа сатаан тылыгар батаран санаабат кыһын тыллараан ийизин үгээн барыбта.

Оскуллага Леныны кытта "Арана" эрз кэпсэтэр. Уруогар кемелелээр, конспектарын сууусара, соробдог суох эмэ дьиинбэлээри этэн күллэрэрэ. Лена ол эрзэ дьуөгэтин муус тонуу харыытатан, тугу да улаханна уу багыч сангарыттан, кайдах эрз кэнэ кэдэнкэн ылар.

Туох айыыллах эинигин маньык тон сурактабытай", — дииэн бириде дьуөгэтиттэ мыйыттылар. Кынтта: "Эрз соботох буолбатахпын, минигин өссө эрдэ ийбэ кытта биригэ оморор булуохсун күтүлүбүтэ", — дииэн быгынарбыта. Лена онно дьуөгэтин бэйэтэ нэрэр өссө куускэ аһынан ытаабыта. Того маньык кура да оһону харыстаабат, кыйылы майгылаах дьонно баалларый диик Лена күн бүгүмүгэр дьори эр дьонно абаар.

Ах сокуон баар.
Мингиз Айтматов.

Сааскы экзаменнар сабана, бүтүлүк чуураан чууда
рыан ичинэ Лена кыыс оролмуута. Балыһаппаттан
сан баран бииргэ үөрэнэр кыргыттарын көрдүгүнэ, кин-
лэртэн быдан аба саастаммыт курдуга. "Нанаа да элбэ-
биллэб, олоххо туох да балээнэ суук сылдан оролон
хааллыһ", — дии сааһыра. Түүн аамы оҥото ытаарын
итирик аҕата истизинэни охсон түһүрүстүдэ, Лена күн аа-
һыт уутбайака, кэллилэ туран, уутугар анаарыһа сыл-
дан оҥотон аһатара.

Мангын эрдэ ово саастарын сүтэртбит төлөөлөх хэрэгсэл болох бэлхүүс нь сандаларын кистанон кимизэ да элгэж, сүрж баастах сүлддэллэ буулсуу? Төлөөлөх элб сибхон кэрэ кыргыстарбыл, ситэ сипхакс эрдэ кэрэ битэртэ буулсуу? Манна буурмдаах билиги улахан дун ордук төрөлүүт бэйлэнсх, ирдэбилтэ суох буолуута, дуу сатарыйылаа сытар. Хайа да кымс ово эрдэ ситан дэ бэйэтэ багаран дуу оскуолаа үөрэнэ сүлдээн төрөөб. Чугас дымун, тулалмын эйтэ хаах сыйһанымтан оо мангын суулданаар. Онон үүнэр эһэнатын килитин арыга агаастаспыл ара көлүөнө - билиги барыбыл бууруулуп олар. Билиги үрөбит бичр улуу суурууааыла Чингиз Аматыс бу курдук сууруйбута: "Арыгы, наркомания проблема дун чолуу урагы проблема дун иһыэр кииндэ суох дин санымын. Баар духоунай дьадайымы, кураан сыйымы, ол иһин килин араас суррогатаарынен ол "курнахсийымыл" толоро сатыыр. Олохох күүбү күүс кыа дун суруллубатах сокуон баар. Харана күүбү кыааа сардык суду күүс нээдэ". Бу улуу килин эпит талы олохлуп кырдыгынын диниээхтик түгэсэр дик көөдөрөллөр.

Билигний үйэрэ интеллектуальнай сайдны дун-
ность ситимин кытта биһигэ барыахтаага өйдөннө.
Биирдик юмун личность быһыытынан бэйэтин били-
аттынаабы дьонун убаастыра, бэйэ-бэйэлэригэр хар-
табыллаахтык сыһаннаһарбыт, истиһарбыт, өйөһөр-
халлаан да наадата, күн-өзөн олохлутугар кестөр.

Онон төрөппүттэр олохторунун кытта ордук бу си-
тарыгар, алаастык истинник кэпсэтэргит, кэл-
көрөргүт хайаан да наада. Кыыс оҕоһо иэтин сит-
сылыа, азалын таптаа баар, тийэр буоллааһына та-
ого дьыһтыгын туора бараан арааска букуктулуйар? О-
ого курдук дьонун үөрдэ саллаа, сырдыкка, кэрэ-
дһаан, билии аартыгын дабайар суолга туруоса. О-
ездэркээн олохторун бүдүрүүтүтэн саалаабыт оҕо-
туораллааха тулугурдаахтык сыһаннаһан бэйэлэри-
эрэллэрин күүлүрдэн, өнөрбүт сыһанарын сыта-
лолкупдатык, ону хатылаабаатарын тулугар кыһаллы-
ахпыт.

Хайрдаг да дэгэйт нһин, олох олоруу итгэриэни
уусук уонна бэйэтэ тусла хэртэ динэ этэхһин бабара
Кыргыттар чычхоттон эрдэттэн хөрһстээн. Бэйэ
убаастан, сөбүлэбэт бөһөһүлэриггэн оморуман, а
досон угайыһыларыггар киирсон, сирэтибэ буолуман,
уонна сээмэй кылзабыһаһа, хаһа-уруу донһонутун
һиээн. Бэйэһэ түмсүлүһэх буолун. Оһуурдаах куорба
тубат" дииллэрин умуһум.

ОБОБЩ
ИТИИГ?
СОЛБОМТОБУЧ
ТУОХХА
УУРАБЫЧЫЙ?

Анна Петровна, учуутал:

— Мин оркулава улалза-
битим тухары оро киши былы-
тынан чизинэй, ыраас, кэрэ
буоларыгар куруук боломто-
бун ууран кэллим. Киши-хай-
да балаһыанньага бэйэ бодо-
тун сүтүрүз суохтаах. Ордун
кыргыттар, уолаттары кэрэбэ
сырдыкка угуулааччылар киини
лэр буолаахтара дин. Хайа уо-
ла-хаан кэрэ кыталык курдун
кыналдыһыбыт кыһына
көрдөбүз, сүрбэ хаисааба
буолуосай, маньнык нарын
кыһыны тарбаһын тебетүгүн дэ-
таарыйман кутаныаба. Кыһы
оро олоххо баламнээх буола-
олтааахтар. Уолга аҕата суо-
буолаһына убайдара болгом-
то ууруохтарын наада. Оро-
теһе бириэмэрин харыйыбак-
ка болгомтобун уурабын, оччо-
нон төлөнөр дии саныбын.

Туйгаара, балыһа
үлэһитэ:

— Биһиги дивэ-хэргэн ү
кыыстаахпыт, онон кыһыны кы
ыс курдук иһтэргэ кыһалла
быт. Дивэ иһинээги үлээс с
табас, барыны сатыыр, туохта
да иһтэн - толлон турбат гын
үөртэбин. Оттон аҕалара кыр
гыттарын олус маанылыгыр
оболору кытта уопсай тылы бу
ларга, юмордаах буоларга
олосу чэлчээхтик ылынар
үөртэр. Саамы сөптөөх ит
ини норуот педагогиката би
дэсэ ди. Онон оскуолабы
ууһаанмыт ытар үлэлэр
олус улахан оруулаахтар д
самыбын.

Николай, эдэр аба:

— Мин оюм оолигин кы-
рата да бэрт. Ол эрээр
оюбун сахалыы сизгэ-тэ-
омна үөртүм дии саныыбы.
Дөйүмүк эр киһилии кыта-
нах майгылаах, кыраттан ха-
мсыбат, хоргулпат буолары
курдук иитиэхпит. Билиги а-
ылгабыт тыһына майгыбыт
гар, сигилибитигэр баа-
оолорбутугар сыһыаммыт
гар бу эмиэ кестөр. Оолорб-
тун быт - быһыккааһык эрдэ-
тэриттэн кытаанах буолар
үөртүбүт.

Чурагчмылар тустуук бүс
лахпыт дии, онон кыра-
дэбиттэн эт-хаан өгүнэн са-
дыылаах гына эрчийэн, ула-
тагына тустууга эбэтэр цирк-
вой секцияда биэриэхтэ-
бугарабын.

Семен Иванович, пенсионер:

— Бичиги оёолорбуут ба
улаатан төрөөбүт дьизэлэр
тэн баран, атын сирик
тарбанан олоороллор. Оёо
нэн ийтиллэр. Кыра эрдэх
риттэн үлээз мискиллэн, ол
торугар ыарахатта
көрсүбэттэр, чэпчэки
аһарыналлар. Тугу барыт
сатыыр киһи атын сиргэ ки
ит, күтүүт буолан тиийдэр
сирдэрбэккэ олоор. Билин
эдэр дьон сагаан тоһоону
сааһбат буолааччылар. На
чэпчэкини батыһан, ырыы
айы баар сонньуур автом
тары маньыар дьон элбэк
Бары үлэлиир, саастар
куөгэйэр күннэригэр сылд
дьон, көрдөхкө. Мань к
оёолор кытта сэнкээ
көрөллөр. Тугу да үчүг
аһалбат, халлаантан ха
түһүрэн кэтээр дьоннор о
мүһүлэһэ билээт.

Олоххо күүһү күүс кыайар диэн суруллубатах сокуон баар. Чингиз Айтматов.

Понедельник, 3 апреля	Вторник, 4 апреля	Среда, 5 апреля	Четверг, 6 апреля	Пятница, 7 апреля	Суббота, 8 апреля	Воскресенье, 9 апреля
06.00 "Доброе утро" 09.00 Новости 09.05 "Убойная сила" 10.20 "Детективы" 10.50 "Виола Тараканова. В мире преступных страстей" 12.00 Новости 12.05 "Большая любовь" Клавдия Шульженко 12.50 Фильм "Не хлебом единым..." (2005 год) 15.00 Новости 15.10 "Без комплексов" 16.00 Сернал "Талисман" 17.00 "Федеральный судья" 18.00 Вечерние новости 18.10 "Большие девочки" 18.40 "Любовь как любовь" Многосерийный фильм 19.50 Жд меня 21.00 Время 21.30 "Заколдованный участок". Многосерийный фильм 22.30 "Роман со звездой". Документальный фильм 23.40 Ночные новости 00.00 Теория неадекватности 00.50 "Тени и зловещие" 01.20 Фильм "Американский президент" 03.15 Триллер "Зло" 04.50 Тайны века. До 05.40	06.00 "Доброе утро" 09.00 Новости 09.05 "Убойная сила" 10.20 "Детективы" 10.50 "Виола Тараканова. В мире преступных страстей" 12.00 Новости 12.05 "Черный ворон". Многосерийный фильм 13.10 Дисней-клуб 13.50 "Заколдованный участок". Многосерийный фильм 15.00 Новости 15.10 "Без комплексов" 16.00 Сернал "Талисман" 17.00 "Федеральный судья" 18.00 Вечерние новости 18.20 "Большие девочки" 18.50 "Любовь как любовь" Многосерийный фильм 20.00 "Пусть говорят" 21.00 Время 21.30 "Заколдованный участок". Многосерийный фильм 22.30 "Космос. Первая кровь". Док. фильм 23.40 Ночные новости 00.00 "2030" 01.10 Фильм "Крамер против Крамера" 03.00 Фильм "В три часа ровно" 04.40 Спецрасследование. До 05.35	06.00 "Доброе утро" 09.00 Новости 09.05 "Убойная сила" 10.20 "Детективы" 10.50 "Виола Тараканова. В мире преступных страстей" 12.00 Новости 12.05 "Черный ворон". Многосерийный фильм 13.10 Дисней-клуб 13.50 "Заколдованный участок". Многосерийный фильм 15.00 Новости 15.10 "Без комплексов" 16.00 Сернал "Талисман" 17.00 "Федеральный судья" 18.00 Вечерние новости 18.20 "Большие девочки" 18.50 "Любовь как любовь" Многосерийный фильм 20.00 "Пусть говорят" 21.00 Время 21.30 "Заколдованный участок". Многосерийный фильм 22.30 Спецрасследование. 23.40 Ночные новости 00.00 Искатели. 00.50 Ударная сила. 01.40 Сернал "24 часа" 02.30 Фильм "Тень Батмена" 04.30 Фильм "Островная война" До 05.25	06.00 "Доброе утро" 09.00 Новости 09.05 "Убойная сила" 10.20 "Детективы" 10.50 "Виола Тараканова. В мире преступных страстей" 12.00 Новости 12.05 "Черный ворон". Многосерийный фильм 13.10 Дисней-клуб 13.50 "Заколдованный участок". Многосерийный фильм 15.00 Новости 15.10 "Без комплексов" 16.00 Сернал "Талисман" 17.00 "Федеральный судья" 18.00 Вечерние новости 18.20 "Большие девочки" 18.50 "Любовь как любовь" Многосерийный фильм 20.00 "Пусть говорят" 21.00 Время 21.30 "Заколдованный участок". Многосерийный фильм 22.30 Фильм "Лоса" 23.40 Ночные новости 00.00 "Судите сами" 00.50 Фильм "На самом дне океана" 02.50 Мистический триллер "Дневник Элен Рымбауэр" 04.30 "Светская тусовка. Жизнь на показ". Док. фильм До 05.25	06.00 "Доброе утро" 09.00 Новости 09.05 "Убойная сила" 10.20 "Детективы" 10.50 "Виола Тараканова. В мире преступных страстей" 12.00 Новости 12.05 "Черный ворон". Многосерийный фильм 13.10 Дисней-клуб 13.50 "Заколдованный участок". Многосерийный фильм 15.00 Новости 15.10 "Без комплексов" 16.00 Сернал "Талисман" 17.00 "Федеральный судья" 18.00 Вечерние новости 18.20 "Бандиты эпохи социализма". Фантастический фильм 18.50 "Формула красоты" 19.50 "Большие девочки" 21.00 Время 21.20 "Фабрика звезд" 22.50 Боевик "Конец света" 01.00 Супергерои. "Хоббиты острова Флорес" 02.00 Фильм "Буффало - 66" 04.00 Т/с "Битва за галактику" 04.40 Новые чудеса света. До 05.30	06.00 Новости 06.10 Фильм "Тюремный романс" 08.00 Игры, гармония, любовь 08.40 Слово пастыря 09.00 Дисней-клуб 10.00 Новости 10.10 "Смак" 10.30 "Замужем за иностранцем". Док. фильм 11.20 Неделя на "Фабрике" 12.00 Новости 12.10 Здоровье 13.00 "За секунды до катастрофы. Пожар в Альпийском тоннеле" 14.00 Нарисованное кино. "Спирит - душа прерий" 15.10 Фильм "Токкал штука" 16.50 "Большие девочки" 18.00 Вечерние новости 18.10 "Поймать вора" 18.50 "Формула красоты" 19.50 "Большие девочки" 21.00 Время 21.20 "Фабрика звезд" 22.50 Боевик "Конец света" 01.00 Супергерои. "Хоббиты острова Флорес" 02.00 Фильм "Буффало - 66" 04.00 Т/с "Битва за галактику" 04.40 Новые чудеса света. До 05.05	05.15 М/ф "Тристан и Изольда" 06.00 Новости 06.10 М/ф "Тристан и Изольда". Омонимизация 06.40 Фильм "Сверстники" 08.20 Служба Отличия 08.50 Дисней-клуб 09.20 "Умники и умницы" 10.00 Новости 10.10 "Неуловимые замочки" 10.30 Пока все дома 11.30 "Веселые картинки" 12.00 Новости 12.10 Живой мир. 13.10 "Кумир" 13.40 "КВН-2006" 15.00 Детектив "Барханов и его телохранители" 18.00 Время 18.50 "Кто хочет стать миллионером?" 20.00 "Империум" 21.00 "Время" 21.45 Х/ф "Таинственный лес" 23.50 Футбол. "Спартак" — "Локомотив" 01.50 Бокс. Заб Дюда — Флорид Мейуэтер 02.50 Детектив "Колумбо идет на пилотину" 04.30 Т/с "Битва за галактику" 05.10 "Подводный мир Андрея Макаревича". До 05.35
05.00 "Доброе утро, Россия!" 08.45 Фильм "В квадрате 45" 10.05 "Тени пародии. Неудачная жизнь Виктора Чистякова" 10.50 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 11.00 ВЕСТИ. 11.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 11.50 "Комната смекалки". 12.45 "Частная жизнь". 13.45 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-МОСКВА. 14.40 Фильм "Мой любимый клоун". 1986 г. 16.25 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 16.40 ВЕСТИ-МОСКВА. 17.00 ВЕСТИ. 17.15 "Смехотерапия". 17.50 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма. 18.45 Т/с "Волны". 19.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ 20.00 ВЕСТИ. 20.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 20.50 "Спокойной ночи, малыши". 21.00 Т/с "Опера-2. Хроники убойного отдела". 21.55 Т/с "Призвание". 23.00 "ВЕСТИ+". 23.20 "Американская трагедия Александра Дюма-младшего". 00.15 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 00.35 "Честный детектив". 01.05 "Смехотерапия". до 01.36	05.00 "Доброе утро, Россия!" 08.45 Т/с "Опера-2". 09.45 "Неспящая лодка Анны Герман". 10.45 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 11.00 ВЕСТИ. 11.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 11.50 Т/с "Призвание". 12.50 "Частная жизнь". 13.50 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-МОСКВА. 14.40 Т/с "Любовь моя". 15.10 "Суд идет". 16.25 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 16.40 ВЕСТИ-МОСКВА. 17.00 ВЕСТИ. 17.15 "Кулаки и партнеры". 17.50 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма. 18.45 Т/с "Волны". 19.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ 20.00 ВЕСТИ. 20.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 20.50 "Спокойной ночи, малыши". 21.00 Т/с "Опера-2". 21.55 Т/с "Призвание". 23.00 "ВЕСТИ+". 23.20 "Американская трагедия Александра Дюма-младшего". 00.15 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 00.35 Фильм "Кемальский рай". 02.30 "Дорожный патруль". до 02.41	05.00 "Доброе утро, Россия!" 08.45 Т/с "Опера-2". 09.45 "Холодная зона". 10.45 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 11.00 ВЕСТИ. 11.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 11.50 Т/с "Призвание". 12.50 "Частная жизнь". 13.50 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-МОСКВА. 14.40 Т/с "Любовь моя". 15.10 "Суд идет". 16.25 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 16.40 ВЕСТИ-МОСКВА. 17.00 ВЕСТИ. 17.15 "Кулаки и партнеры". 17.50 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма. 18.45 Т/с "Волны". 19.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ 20.00 ВЕСТИ. 20.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 20.50 "Спокойной ночи, малыши". 21.00 Т/с "Опера-2". 21.55 Т/с "Призвание". 23.00 "ВЕСТИ+". 23.20 "Американская трагедия Александра Дюма-младшего". 00.15 Фильм "Итальянская шпатель". 02.15 "проСВЕТ". Программа Дмитрия Диброва. до 03.14	05.00 "Доброе утро, Россия!" 08.45 Т/с "Опера-2". 09.45 "Спаси СССР. Идея Ботаника". 10.45 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 11.00 ВЕСТИ. 11.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 11.50 Т/с "Призвание". 12.50 "Частная жизнь". 13.50 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-МОСКВА. 14.40 Т/с "Любовь моя". 15.10 "Суд идет". 16.25 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 16.40 ВЕСТИ-МОСКВА. 17.00 ВЕСТИ. 17.15 "Кулаки и партнеры". 17.50 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма. 18.45 Т/с "Волны". 19.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ 20.00 ВЕСТИ. 20.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 20.50 "Спокойной ночи, малыши". 21.00 Т/с "Опера-2". 21.55 Т/с "Призвание". 23.00 "ВЕСТИ+". 23.20 "Явруска. Игорь Тальков". 00.15 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 00.35 Фильм "Девушка с жемчужной серйозкой". 02.35 "Дорожный патруль". до 02.48	05.00 "Доброе утро, Россия!" 08.45 Т/с "Опера-2". 09.45 "Мой серебряный шар". 10.45 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 11.00 ВЕСТИ. 11.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 11.50 "Музыкальное". 12.00 "Вся Россия". 12.15 Т/с "Призвание". 13.15 "Торжок". Развлекательная программа. 13.45 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-МОСКВА. 14.40 Т/с "Любовь моя". 15.10 "Суд идет". 16.25 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 16.40 ВЕСТИ-МОСКВА. 17.00 ВЕСТИ. 17.15 "Кулаки и партнеры". 17.50 "Обреченная стать звездой". Телепрограмма. 18.45 Т/с "Волны". 19.45 "Зеркало". 20.00 ВЕСТИ. 20.30 ВЕСТИ-МОСКВА. 20.50 "Спокойной ночи, малыши". 21.00 "Юрмала". 22.50 Фильм "Джокер". 2004 г. 01.10 Сильвестр Сталлоне и Брайант Никсон в боевике "Кобей" (США). 02.50 "Дорожный патруль". до 03.03	06.00 "Доброе утро, Россия!". 7.40 "Золотой ключ". 8.00 ВЕСТИ. 8.10 ВЕСТИ-МОСКВА. 8.20 "Диалоги о животных". 8.55 "Военная программа". 9.20 "Вокруг света". 9.50 "Субботник". 10.30 "Утренняя почта". 11.00 ВЕСТИ. 11.10 ВЕСТИ-МОСКВА. 11.20 "Сю к одному". 12.15 "В поисках приключений". 13.15 "Клуб сенаторов". 14.00 ВЕСТИ. 14.20 Детектив "Следствие установлено". 1980 г. 16.00 "Формула власти". 16.30 "Норес Алфредо". 17.00 ВЕСТИ. 17.20 ВЕСТИ-МОСКВА. 18.00 "Народный артист". 19.00 ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 19.30 "Честный детектив". 20.00 ВЕСТИ. 20.15 "Субботний вечер". 22.10 Легендарный фильм легендарного Стiven Слпберга "Парк юного парня" (США). 1993 г. 00.40 ПРЕМЬЕРА. Кристиан Гловер в триллере "Уиллард" (США). 2003 г. до 02.41	06.00 "Доброе утро, Россия!". 07.20 "Сельский час". 07.45 "Битва миллионов". 08.00 ВЕСТИ. 08.10 ВЕСТИ-МОСКВА. 08.20 "Русское лото". 08.30 М/ф "Космический дом". 09.00 Фильм "Приходите завтра". 1963 г. 11.00 ВЕСТИ. 11.10 ВЕСТИ-МОСКВА. 11.20 "Торжок". Дайджест. Развлекательная программа. 11.55 "Сам себе режиссер". 12.45 "Смехотерапия". 13.15 "Парадический час". 14.00 ВЕСТИ. 14.20 "Фитиль №81". 15.10 "Великолепная восьмерка". 15.55 "В Городе". Развлекательная программа. 16.05 "Смехотерапия". 18.15 "Великая тайна воды". 20.00 "ВЕСТИ НЕДЕЛИ". 21.00 "Специальный корреспондент". 21.25 Отечественный боевик "Бой с тенью". 00.05 ПРЕМЬЕРА. "Национальный интерес". Так-шоу Дмитрия Киселева. 00.55 Вин Дизель и Пол Уокер в фильме "Форсаж" (США). 2001 г. до 03.01
05.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ" 08.05 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК" 09.00 "СЕГОДНЯ" 09.20 "ЧИСТОСЕРДЕЧНОЕ ПРИЗНАНИЕ" 09.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС" 10.55 "СЛЕДСТВИЕ ВЕЛИ..." 12.00 "СЕГОДНЯ" 12.30 Сернал "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ-7" 14.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 15.00 "СЕГОДНЯ" 15.25 Сернал "МОРСКИЕ ДЯВОЛЫ" 17.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 18.00 "СЕГОДНЯ" 18.35 Сернал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-7" 19.40 Сернал "ОДНА ТЕНЬ НА ДВОИХ" 21.00 "СЕГОДНЯ" 21.40 Сернал "АЭРОПОРТ" 22.45 "СТИХИЯ". 23.15 "Школа словесности". 00.15 "ВСЕ СРАЗУ" 00.40 Детектив "СМЕРТЕЛЬНАЯ ЛОВУШКА" /Италия/ 02.20 "АНАТОМИЯ ПРЕСТУПЛЕНИЯ" 03.25 Сернал "МЕДИЦИНСКОЕ РАССЛЕДОВАНИЕ" 04.15 Сернал "СЛЕПОЕ ПРАВОСУДИЕ" До 05.00	05.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ" 08.00 Сернал "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ" 09.00 "СЕГОДНЯ" 09.20 "ОСОБО ОПАСНО" 09.50 "ПРИНЦИП ДОМИНО" 10.55 "РУБЛЕВКА. LIVE" 12.00 "СЕГОДНЯ" 12.30 Сернал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-7" 13.30 Сернал "ОДНА ТЕНЬ НА ДВОИХ" 14.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 15.00 "СЕГОДНЯ" 15.25 Сернал "ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА-2" 17.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 18.00 "СЕГОДНЯ" 18.35 Сернал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-7" 19.40 Сернал "ОДНА ТЕНЬ НА ДВОИХ" 21.00 "СЕГОДНЯ" 21.40 Сернал "АЭРОПОРТ" 23.50 Остроумный фильм "СКВОЗЬ ГОРИЗОНТ" /США/ 01.25 Сернал "КЛАН СОПРАНО-5" 03.35 Сернал "МЕДИЦИНСКОЕ РАССЛЕДОВАНИЕ" 04.15 Сернал "СЛЕПОЕ ПРАВОСУДИЕ" До 05.00	05.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ" 08.00 Сернал "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ" 09.00 "СЕГОДНЯ" 09.20 "ОСОБО ОПАСНО" 09.50 "ПРИНЦИП ДОМИНО" 10.55 "РУБЛЕВКА. LIVE" 12.00 "СЕГОДНЯ" 12.30 Сернал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-7" 13.30 Сернал "ОДНА ТЕНЬ НА ДВОИХ" 14.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 15.00 "СЕГОДНЯ" 15.25 Сернал "ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА-2" 17.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 18.00 "СЕГОДНЯ" 18.35 Сернал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-7" 19.40 Сернал "ОДНА ТЕНЬ НА ДВОИХ" 21.00 "СЕГОДНЯ" 21.35 Футбол. "Милан" /Италия/ - "Ливорно" /Франция/. 23.45 "ФУТБОЛЬНЫЙ КЛУБ" 00.35 Остроумный фильм "ЯРОСТЬ: КЭРМ-2" 02.40 ПРОФЕССИЯ - РЕПОРТЕР 03.25 Сернал "МЕДИЦИНСКОЕ РАССЛЕДОВАНИЕ" 04.10 Сернал "СЛЕПОЕ ПРАВОСУДИЕ" До 05.00	05.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ" 08.00 Сернал "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ" 09.00 "СЕГОДНЯ" 09.20 "ГЛАВНАЯ ДОРОГА" 09.50 "ПРИНЦИП ДОМИНО" 10.55 "РУБЛЕВКА. LIVE" 12.00 "СЕГОДНЯ" 12.30 Сернал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-7" 13.30 Сернал "ОДНА ТЕНЬ НА ДВОИХ" 14.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 15.00 "СЕГОДНЯ" 15.25 Сернал "ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА-2" 17.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 18.00 "СЕГОДНЯ" 18.35 Сернал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-7" 19.40 Сернал "ОДНА ТЕНЬ НА ДВОИХ" 21.00 "СЕГОДНЯ" 21.40 "К БАРБЕРУ" 22.55 Фильм "ЛЮБОВНИК" 01.25 "НЕПРИКАСАЕМЫЕ ПОДЛИННЫЕ ИСТОРИИ". Документальный фильм 02.20 Сернал "КЛАН СОПРАНО-5" 03.30 Сернал "МЕДИЦИНСКОЕ РАССЛЕДОВАНИЕ" 04.15 Сернал "СЛЕПОЕ ПРАВОСУДИЕ" До 05.00	05.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ" 08.00 Сернал "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ" 09.00 "СЕГОДНЯ" 09.20 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ" 09.50 "ПРИНЦИП ДОМИНО" 10.55 "РУБЛЕВКА. LIVE" 12.00 "СЕГОДНЯ" 12.30 Сернал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-7" 13.35 Сернал "ОДНА ТЕНЬ НА ДВОИХ" 14.35 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 15.00 "СЕГОДНЯ" 15.25 Сернал "ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА-2" 17.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 18.00 "СЕГОДНЯ" 18.35 Сернал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-7" 19.40 Сернал "ОДНА ТЕНЬ НА ДВОИХ" 20.35 Боевик "ПОЕЗД С ДЕНЬГАМИ" /США/ 22.45 Боевик "ЧЕРНЫЙ ДОЖДЬ" /США/ 01.15 "КОМА: ЭТО ПРАВДА" 01.45 "КОМА: ЭТО ПРАВДА" 02.40 Сернал "МЕДИЦИНСКОЕ РАССЛЕДОВАНИЕ" 03.30 Сернал "СЛЕПОЕ ПРАВОСУДИЕ" До 04.25	04.25 Боевик "ПОЕЗД С ДЕНЬГАМИ" /США/ 06.10 Сернал "АЛЬФ-2" 07.00 "СЕГОДНЯ" 07.15 "ДУШИЙ МИР" 07.45 "БЕЗ РЕЦЕПТА". 08.25 "СМОТ" 09.00 "СЕГОДНЯ" 09.20 "ГЛАВНАЯ ДОРОГА" 09.55 "Кулинарный поединок" 10.55 "Квартирный вопрос" 12.00 "СЕГОДНЯ" 12.20 "ОСОБО ОПАСНО" 13.00 Сернал "КАЗУС КУКОЦКОГО" 15.00 "СЕГОДНЯ" 15.20 "ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД" 15.55 "СВОЯ ИГРА" 16.55 Сернал "МОРСКИЕ ДЯВОЛЫ" 18.00 "СЕГОДНЯ" 18.30 Профессия-репортер. 18.55 "МАКСИМУМ" 19.55 Сернал "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ-7" 21.00 "Реальная политика" 21.35 Фильм "ДВОЙНОЙ ПРОСЧЕТ" 23.40 "НОЧЬ НОКАУТОВ" 00.15 Комедия "КВАРТИРАНТ" /Франция/ 01.45 "Неприкасаемые подлинные истории". Документальный фильм 02.30 Остроумный фильм "АНГЕЛ ТЬМЫ" До 04.05	04.05 Детектив "ДВОЙНОЙ ПРОСЧЕТ" 05.45 "СТРАННЫЕ ДНИ НА ПЛАНЕТЕ ЗЕМЛЯ" 06.30 "СКАЗКИ БАЖЕНОВА" 07.00 "СЕГОДНЯ" 07.20 Сернал "ДЖОУИ" 07.45 "ИХ ПРАВДЫ" 08.25 "ИДИ ДОМА!" 09.00 "СЕГОДНЯ" 09.20 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 09.50 "TOP GEAR" 10.30 "ЦЕНА УДАЧИ" 11.20 "Растительная жизнь". 12.00 "СЕГОДНЯ" 12.25 "СТИХИЯ". 13.00 Сернал "КАЗУС КУКОЦКОГО" 15.00 "СЕГОДНЯ" 15.25 "ОДИН ДЕНЬ". 16.00 "СВОЯ ИГРА" 16.55 Сернал "МОРСКИЕ ДЯВОЛЫ" 18.00 "СЕГОДНЯ" 18.50 "ЧИСТОСЕРДЕЧНОЕ ПРИЗНАНИЕ". 19.30 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 21.00 "ВОСКРЕСНЫЙ ВЕЧЕР" 22.30 Сернал "ЗОНА" 00.15 "Журнал лги-челюток" 00.50 Фильм "КАЙФ" 03.00 Фильм "СКАРАМУШ" До 05.00
07.00 - 08.00 "Новый день" 18.00 Сонуннар-Новости. 18.15 "Федерация" 18.45 ДТРА "Полярная звезда" 19.15 "Право знать" 19.30 I съезд муниципальных образований РС(Я). 20.30 "Саха Сирэ-Якутия". Информационная программа 21.00 "Спрос" 21.05 Всероссийская сельскохозяйственная перепись. Прямой эфир. 21.25 "Сарыл" "Душой исполненный балет". Открытие 4-го Всероссийского фестиваля классического балета "Стерх" 21.55 "Алар балаван" 22.40 "Саха Сирэ-Якутия". Информационная программа. До 23.00	07.00-08.00 "Новый день" 18.00 Сонуннар-Новости. 18.15 "Спорт, зина аргыстаах" ("Боролон" ТВ) 18.35 ДТРА "Полярная звезда" 19.15 "Дневник конкурса "Родной мой край" 19.05 Мультипликационный фильм. 19.15 "День длиною в год" 19.30 "Достоверно" 20.30 "Саха Сирэ-Якутия". Информационная программа. 21.00 "Спрос" 21.05 "Кэспэ" 22.10 "Служба 02" 22.40 "Саха Сирэ-Якутия". Информационная программа. До 23.00	07.00-08.00 "Новый день" 18.00 Сонуннар-Новости. 18.15 "Стильный перидиан" 18.30 Мультипликационный фильм. 18.50 "Улууустар үүмүт үйэрэ" Муома улууустун 75 сылыгар. Аларас эфир. 19.30 "Тыа сирэ" 20.30 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. 21.00 "Спрос" 21.05 "Тэаан" 21.35 "Время спорта" Звезды художественной гимнастики. 22.05 "Сарыл" 4-й Всероссийский фестиваль балета "Стерх" Заключительный концерт 22.40 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. До 23.00	07.00-08.00 "Новый день" 18.00 Сонуннар-Новости. 18.15 Мультипликационный фильм. 18.30 "Профессия - следователь" 19.00 "Правительственный час" 20.30 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. 21.00 "Спрос" 21.05 "ТВ-спорт" П.Алексеев бириннэгэр халсаарга республика чемпионатта. 22.05 "Сахалы сирэ-туом" Айыыһыт ныйа. 22.40 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. До 23.00	07.00-08.00 "Новый день" 18.00 Сонуннар-Новости. 18.15 "Дьяхталлар бастахы форумнара" ("Кэбээйи" ТВ) 18.40 "Бас Чагда" 19.00 "Вышторгбанк для среднего бизнеса" Прямой эфир. 19.30 "Деловой мир" 20.30 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. 21.00 "Спрос" 21.05 "Вестник образования" 21.35 "9 муз" 22.15 "Улууустар үүмүт үйэрэ" Алар анааах олох Александр Корякин ("Муома" ТВ) 22.40 "Саха сирэ-Якутия". Информационная программа. До 23.00	16.00 "Школа - 21 век" 16.30 "Кустун сэттэ өнүг ситэрбин..." Уйбаан Оролуунускай ("Хотун Булуу" ТВ) 17.00 "Строительные для творцы" Видеопрограммы. 17.30 "Здоровье с Доктором Неболит" 18.00 "Истинный мир". Эвара концерт. 18.45 "Сородичи" 19.30 "Парламентский вестник" 20.00 Мировая коллекция короткометражных фильмов 20.15 Мультифильм. 20.30 "Саха сирэ. Куэтан куэ" 21.00 "Спрос" 21.05 "Сардаана" Враг-генетик Надежда Максимова 21.35 Республиканский конкурс "Учитель года-2006" 22.00 Погода. До 22.01	16.00 "Туннук" 16.30 "Истинный мир" 16.55 "Идэ айыылаах алгыһан". Табатыт Ийонентий Слепов. 17.45 ДТРА "Полярная звезда" Республиканский телевизионный конкурс. 18.45 "Время новостей" (Т/о "Республика") 19.30 "Якутия. День за днем". Информационная - аналитическая программа. 20.00 Телевизионный сернал "Напарники" 21.00 "Спрос" 21.05 Высшая лига КВН. 2-ая часть. 22.00 Погода. До 22.01

ГРИБ/ТРИХОФИТИЯ УОННА МИКРОСПОРИЯ — СЫСТЫГАННААХ ГРИБКОВАЙ ЫАРЫЫЛАР

Грибковай ыарыылардан савмай хэтиник тэринбит-тэринэн трихофития (модуун), микроспория (тебурен) буолаллар. Ылыгы улуустугар модуун ыарыыта кэтиник тэринна, республика талымтаан 3 төгүл элбэх, ордук оболор ыалдылар. Оболор ыалдыылар бу ыарыи иммунитет көтөөбүт кэмгэр сайдарынан быһарылар.

Ыарыи тэрдатааччыларын ачар сүбү, куоскалар, ыттар, күтүрдэр, кутуяхтар тиринээртар олохсунар араас грибоктар буолаллар. Кийи модуунна сыйынааына тиринтигэр куруннуку тэтирэн дүпүннээх хауыһа сылдыар кыра тугуруу кэннэр үөскүүллэр. Мэнэр түргэнник улаатан бээ-бэйлэрин кытары сибэтин кэтиник тэриниллэр. Бэлтэххэ үөскээтинэ уксун ирингэр баттах тулар, онон экин араас кыра, улахан тарааылар үөскүүллэр.

Модуун ыарыыта эмтэллээххэ оспот, асчат-арапат ыарыыга кубулуйар, кийи тыгырактара кытары калдыан бараллар. Трихофития 1,5 — 2 мй устата эитэннэлэр.

Грибковай ыарыыларга сыстыбат тулугар маннык быраабылалар тулуохха наада: Кийи тиринтигэр харыыга сылдыар мэнэр, эбэтэр

тебоба тарааылар үөскээтирэнэ тутта бырааска көрдөрүлүөхтээх.

Тирин ыарыытынан калдыбат тулугар тус байы араспык тулуунуун ситиһиллээхтээх.

Оболор көрүүтэ-иститэ суох мэнээк сылдыар кыылар тыыптарын ситиһиллээх. Иккэ ылбыт куоска уонна ит оболорун ветеринарнай эитир сирга бэрэбэркэллээххэ наада. Кийи бээтэ дикэр-китэр кыыларын тирин ыарыытыгар сыстыаха көтөөбүн куруун өндүрүөххэ наада.

Ыарыыны тэрдатааччы кутуяхтары, күтүрдэри өлөрөн иллиттээх, бэлдыыт куоскалары, ыттары тугуруу быраабыр бобуллар. Кийилэр атын дьоннору, кыыларга сугуйуохтарын сөл.

Сүбү привака ылбытынан уоскула хаалбыкка модууннаах сүбүгү көрдөрөн эмтээн дезинфекциялыыр үлэтири ытыллыахтаах.

Бэлдыыт кэтиник сыстыбат тулугар тус байы тигенатын тулуулуктаах — атын кийи сөтүрүнүн, бэр-гэтинэн, тарааынан туттуман.

Бу сүбэлэри тутустаахха грибковай ыарыылартан харысталаахха сөл.

ХЛАМИДИОЗ

Күннүк сылдыар венерическэй ыарыылары күннэ, атыннык эттэххэ кыжас келүүнэ ыарыылар, ол эбэтэр хламидиоз, микоплазмоз, уреаплазмоз, гарднереллез у.д.а. ыарыылар кэтиник тарымматара биллэнэ. Бу ыарыылар кийи 2-3 төгүл гонорейтаабыр чаастатын ыалдылар. Сугуйлук кийи өр кэинэ ыалдыарын билбэккэ сылдыан сөл. Бэлдыыт төрөппүтэр оболорун сугуйуохтарын сөл.

Ыарыи бастакы бэллэлэр сугуйлуу кийи — үлүс иэдэстэти кэтиник биллэллэр. Эр дьон 30-ча бырыһыаннара, дьахталлар 60-н тахса бырыһыаннара ыарыыга сугуйлук сибинилэрин билбэттэр.

Бу ыарыылар кийи икитир ханаалын, хабаарын, ис половой органнарын, хараарын, кулгаарын, сурун сүлөөктэрин, сүрэтин, тынатын, тиринти сүлүүдүктэрин сөл, ону талынан сана үөскүүр оро сыйдытын тохтотуон, өлөрөн, ыарахан дьахтар бастакы ыйдарыгар ороо кутугу-тугар тирээрдиэн сөл. Ыарыынан сугуй-

лук кийи икитир ханаалы аһааһын кыйыһаан, аһынан сөл уонна "сырдык", "сырдыктыны кирдээх" өнгөөх салым тахсар, соробор иринээххэ, уксугар сар-сыардааны өтүтэр биллэн сөл. Кэтиник кийи иһин түгээ, быттыга, сибэ, көнө оболорго ыарыыланан сөл.

Бу ыарыынан сугуйлуу түмүгэр, бука-тын эмтэммээххэ эбэтэр ситэри эмтэм-мээххэ, ороо суох буолууга, итээс эбэтэр елбүт оро төрөөтүгүр тирэдиэн сөл.

Бу ыарыыга бэрэбэркэлээһин биһиги балыһабыт лабораториятыгар оһоһуллар. Ордук ыарахан дьахталлар бары кэркээт бэрэбэркэни бараллар. Сана ыл буолааччылар уонна ороо суох кэргэнниклэр бэрэбэркэллэлэрэ наадалаах, туора дьон субэтинэн эмтэни олох табыллыбат.

Бүгүн бу ыарыыны эмтэһин уонна сэрэтин көдүүстээх ньымалара элбэх-тэр.

М.П.МОНАСТЫРЕВА,
дерматолог - венеролог врач.

Извещение

на проведение открытых торгов

Администрация Муниципального района "Чурапчинский улус (район)" объявляет открытый конкурс на размещение муниципального заказа с целью заключения муниципального контракта в 2006 году.

1. Организатор конкурса:

1.1. Администрация Муниципального района "Чурапчинский улус (район)" (РС (Я)).

1.2. Почтовый адрес: 678670, с. Чурапча Чурапчинского улуса, ул. Ленина 41, тел.: 8 (253) 41-120, факс: 41-601, e-mail: ueshe@churap.sakha.ru

1.3. Ответственный исполнитель: Попов Николай Николаевич, председатель конкурсной комиссии. Тел: 8 (253) 41-157.

2. Муниципальный заказ:

1.1. Улусное образование образования МО. Тел.: факс: 41-408.

3. Предмет конкурса:

Ремонтные работы на 6 объектах образования: ЧСШ 1 степени-корпус № 2 (ШКМ), Харкытоя СОШ, Мугудайская СОШ, дошкольное образовательное учреждение "Нургулун", с. Хагылы, дошкольное образовательное учреждение "Ылыы" с. Дирин, дошкольное образовательное учреждение "Усул Кель", корпус № 1, дошкольное образовательное учреждение "Микол" с. Чурапча.

4. Источник финансирования работ:

Местный бюджет муниципального района. Срок окончания приема заявок 28 апреля 2006 года в 18 часов 00 мин. по местному времени.

Дата, место и время вскрытия конвертов с конкурсными заявками: 2 мая, 2006 года в 15 часов 00 мин. по адресу организатора.

Конкурсную документацию можно получить по адресу организатора открытого конкурса. Стоимость конкурсной документации составляет — 500 рублей.

7. За дополнительной информацией обращаться в управление экономического развития МР, тел: 41-120, также в отдел строительства МУУУО, тел: 42-402.

Н. ПОПОВ,

первый зам. муниципального района "Чурапчинский улус (район)",
председатель конкурсной комиссии.

Чурапчы сэлээннээтигэр олохтоохторун истиилэригэр!

"Чурапчы нэһилиэгэ" муниципальной тэриллэ 2006 с.ыл кулун тутар 27 күнүгэр дьаһалыга олохторун муус устар 1 күнүгэр Новгородская уокругу сыбаалката сабыллар. Бөх-сах бары көрүктэ бу сыбаалкага тийиллэрэ булгучу бобуллар.

Нэһилиэк дьаһалтата.

Тийиһэр кийилэр

Ситэтэ суох хаачылыллыах квартирата хос кутамананар, Тымныы уулаах, телефоннаах, туалет-таах. Билсэр телефон: 42-634 (эбил кэингэр, үлэ чааһын кэиниттэн).

А.Х.Х.

Боотур маайыһына атыыга киндилэр; сымнаас мизбэл; угловой мизбэл; обеденная зона; телевизор тумбата; журналына остоол; кухонная гарнитура; линолеум; импортнай иһиттэр, танас суулар массыына, о. д. д.

К.Х.Х.

От атыылыһыбат. Билсэр телефон: 27-603.

Редактор А.А. ЗАХАРОВ.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670.

Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".

телефоннарбыт:

редактор — 41-332, отделлар — 41-265.

E-mail: Osanaoloh@churap.sakha.ru

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Харыи олохторун, аһыһытын Урина Стартаков-на ДЬААДЫЛААХ 50 саксакы тулугар доруулээн үбүлүбүтүн истиилэригэр аһааһыт!

Эбэр саксакытын үлэтиригэр бэриниллээхтик, олоху үөрүһүгэр-иһиттэтигэр аһааһытлаахтык, кулаах-күлүгэр, айаар-санааһын тулугар үлэтири сыйдыт!

Ыарааһыт иһиттэригэр мааһыт-мааһыт доруубуһун, куй-күлүгэр бары кэрэни, үтүрө санааһын.

Эбэрдэни кутары иһит, аһыт,
биһирэ төрөбүтүтүрүн
уонна кийилэр дьаһ-кэрэһиттэрэ.

Кэрэ айгыттар

ЧУРАПЧЫЛАР ГРАН-ПРИНЫ ЫЛЛЫЛАР

Соторутууларга Гран-при улуунун Бэринтэстээх "Күндэлэ" республикаларын өр-күлүгү конкурс буолан ааста. Мэниа Уус-Алдантан, Аммага, Чурапчытан, Мэниа-Ханаластан, Намтан уонна Горнайтан бис народнай коллектив уонна икки театральнай студия өр-күлүгү мөһүгэр бэллэлэрин туруорууларын көрөөнү дүүһүгэр таллардылар. П.М. Решетников аатынан Чурапчытаабы народнай театр П.И. Пустров "Тэһэйбит" комедиятын аныгылы кийиһиһин туруорут пьесатынан баран кытына. Режиссер — СР кулугураһын туйсуна Иван Бушков.

Конкурс түмүгүнэн биһиги коллективит Гран-прины ылар чирэһэ тигиста. Театр худуолунуута Иван Еремеев "Бастык сценарист" аатын иһит. Оттон артыыс Гаврил Жирков "Бастык эр кийи орула" номинация хаһаанытынан ааттанна. Онон биһир дьойдула-ахтарбыт ситиһиллэһинэн эбэрдэлиит уонна айар талааныт уураабаһа өссө кытыаһтан, өссө бөдөн кыайылыгы аһаларыгар бааратыт.

"СО" корр.

Күндү аһабыт, эбэбит Хадаар нэһилиэгин олохтооһо, үлэ, тыл ветерана, хоту көһөрүлүү кыттыылааһа

АНЕМОДИСТОВ Василий Петрович уһун ыарахан ыарыһтан бу дьыл кулун тутар 30 күнүгэр олохтон туораабытын билэр дьонугар, таһаарыстарыгар кийиннэрэбит.

Оболоро, күтүөгэ, кийиниттэрэ, сизэннэрэ.

Кутурбаммын тирдэллэр.

— Василий Петрович олохтон туораабытынан оболоругар, сизэннэригэр, айаарыгар Хадаар МТ дьаһалтата.

— Аһааһа Василий Петрович күн сириттэн барбытынан уолугар, ДЬУОХХ операторыгар Анемодистов Василий Васильевична ДЬУОХХ Халалардаабы учаастакын коллективэ.

— Василий Петрович олохтон туораабытынан оболоругар, сизэннэригэр "Маарыккаан" ГО барабыһыһыһа.

Түбэ учаастактын олохтооһо

КУЛИЧКИН Григорий Семенович олохтон туораабытынан дьүөһүтигэр Альбинада, кийи кэргэнигэр Дмитрийда, ийитигэр, кийиниттэригэр Галыа кутурбаммытын тирдэллэр.

Саргы, Анд, Рая, Лена.

"Чурапчы нэһилиэгэ" муниципальной тэриллэ дьаһал

№ 12

Кулун тутар 27 күнэ, 2006 с.

Чурапчы сэлээннээтигэр бэйдэ сылдыар ыттары, куоскалары тутуу уонна суох оноруу туһунан

"Чурапчы улууһа (оройуона)" МТ баһылыгын 106 №-дэ-эх 2003 с. кулун тутар 27 күнүгэр дьаһалыгар олохторун уонна Чурапчы сэлээннээтигэр бэйдэ сылдыар ыт элбээбитинэн, оболоро, улахан дьонно саба түһэр кутталлара үөскээбитинэн дьаһалыһын.

Бары ыт уонна куосканы итээччилэргэ:

1. Ыттарытын баһаарытыгар эбэтэр аһаа кыйыы онорон тутарытыгар:

— Ыттаргыт уонна куоскаларгыт хайаан даһаны вакцинация уонна регистрация баралларын ситиһэригиттэр.

2. 2006 с. муус устар 3 күнүгэр ветеринарнай управлени бэйдэ сылдыар ыттары уонна куоскалары нэһилиэк олохтоохторуттан тутарыгар.

3. Туттаргыттарга ветеринарнай управление актатыгар олохторун нэһилиэк дьаһалтата төлөбүр олохтууругар: тыһыт — 150 солк., аһыт — 100 солк., куоска — 50 солк.

4. "Дороги Чурапчи" ОАО (Чичигинаров Д. С.) ыттары харайарга сыбаалкаһа аһаа мнэһэ бэлэһиһиргэр.

5. Ыттары харайыһыны ветеринарнай управлениһа сүктэрэргэ (Старостин П. И.).

6. Дьаһал туолуутун көтүрүлүн бэйбэр хаалларыбын.

И. ОКОНЕШНИКОВ,

"Чурапчы нэһилиэгэ" МТ баһылыга.

Таһыыр иһэлэрэ Уһаа Бүлүү Боотулу нэһилиэгин олохтооһо

АНИСИМОВА Акулина Петровна

ыарахан ыарыһтан өлбүтүнэн кыйыгар Маркова Марта Ивановнада, күтүөгүгэр Афанасий Еремеевичка дьирк кутурбаммытын тирдэллэр.

"Уһаа Бүлүү" түмсүүтэ.

Күндү аһааһыт Мугудай нэһилиэгин олохтооһо, үлэ ветерана

ТОЛСТОУХОВ Семен Гаврильевич

уһун ыарахан ыарыһтан күн сириттэн барбытынан оболоругар, сизэннэригэр, чугас дьонугар кутурбаммытын тирдэллэр.

Таһааттан Толстоуховтар,

Дьокускайтан Сидоровтар,

Кичкина М. И., Чурапчытан Макарова С. И.

Кырдаас эдьийиһит Болтоно нэһилиэгин олохтооһо, тыл, үлэ ветерана, сэрим кыттыылааһын олохтооһо

КАРТУЗОВА Татьяна Михайловна

уһун ыарахан ыарыһтан олохтон туораабытынан оболоругар, күтүөгүгэр, кийиниттэригэр, сизэннэригэр кутурбаммытын тирдэллэр.

Таһаа Кыйытытан Белиннэр, Матасевтар,

Чурапчытан Никоновтар.

Кутурбаммын тирдэллэр:

— Татьяна Михайловна уһун ыарахан ыарыһтан олохтон барбытынан уолугар Игнат Алексеевичка, кийинитигэр Татьяна Михайловнада биһирэ үөрэммиттэрэ.

Болтоно нэһилиэгин олохтооһо, таһааллаах убайда-ра

ГРИГОРЬЕВ Афанасий Константинович

уһун ыарахан ыарыһтан өлбүтүнэн үлэтинтэбэтигэр Христина Николаевна, Николай Валентинович Сидоровтарга кутурбаммытын биллэрэбит.

И. Д. Субуруускай аатынан

Болтоно орто оскулатын коллективэ.

Тэринэн төһөөрүһүмүр: СР Правительствата, Чурапчы улуунун "Сага олох" редакциянай-издательскай холбоһук государственной учреждение. Мааскабай информация средствотарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуууну көтүрүлүү уонна регистрациялар РФ бэлээккэ СР региональной управлениһыгар 2003 с. бэһэйик 20 күнүгэр регистрациалаһыт нүмүрэ — ПИ №19-0423.

"Сага олох" редакциянай-издательскай холбоһук ГУ. Оффетнай бэһээт. Сокуонун № 46. Тираж 2553. 31. 03. 2006 с. бэлээккэ бэрилиннэ. Хоһыат нэһилиэгэ үстэ: олугурунууһа, чэппиригэ уонна субуатаһа тахсар.

Автор суругар иһилэр санаа

редакция позициятыгар мэдди сөл түбэһэр

буолбатах. Суруһа иһиллэр чакчылар

кырдыктаахтарыгар элгытинэһини

автор тус бэйэтэ сүгэр.